

7. rámcový program ES pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace – finanční pravidla

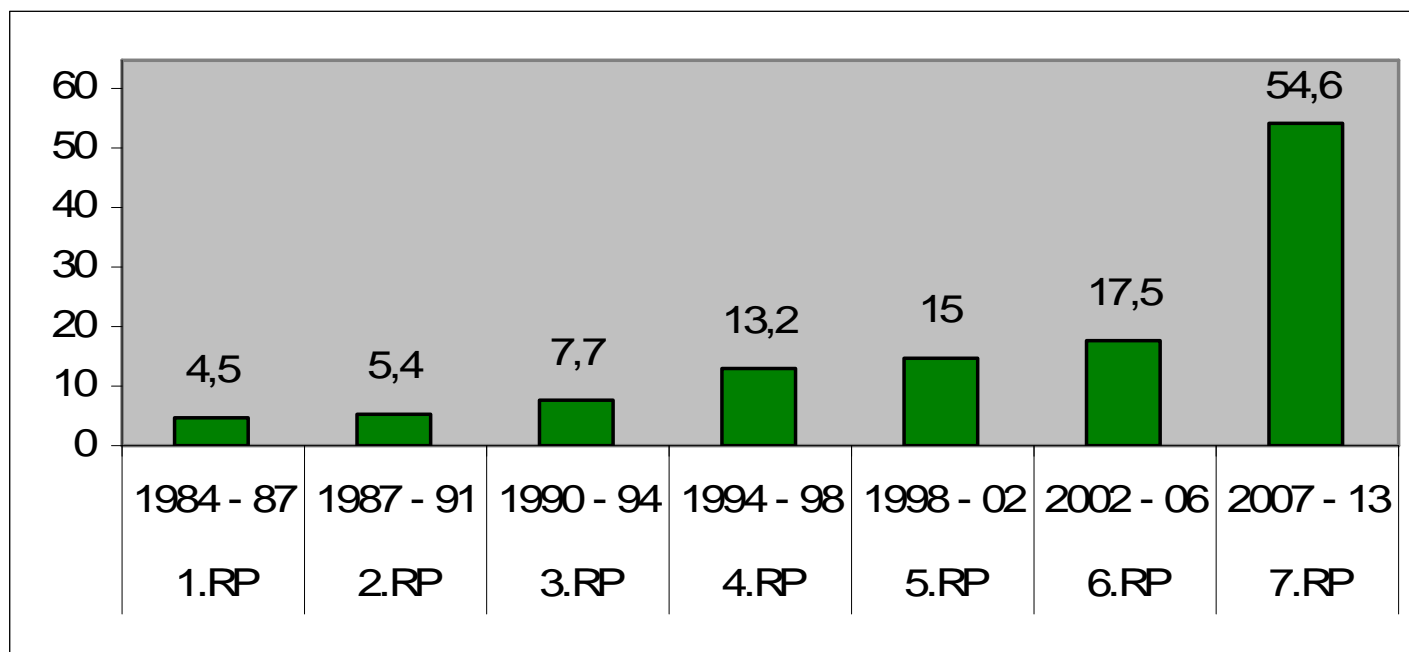
12. října 2009, Praha

Lenka Lepičová, TC AV ČR

- Víceleté mechanismy financování VaV
- Hlavní nástroj EU pro financování výzkumu a vývoje
- největší **komunitární program EU**, jehož politickým cílem je podpora konkurenceschopnosti Evropy

- Rozpočet
(mld. €)

ES celkem **50 521** mil. €
(2007 – 2013)

■ **Spolupráce 32 365** mil. €

■ Myšlenky 7 460 mil. €

■ Lidé 4 728 mil. €

■ Kapacity 4 217 mil. €

■ Nejaderné aktivity JCR
1 751 mil. €

Euratom celkem **2 751** mil. €
(2007 – 2011)

■ Fúze 1 947 mil. €

■ Štěpení a radiační ochrana
287 mil. €

■ Jaderné aktivity JCR 517 mil. €

Návrhy projektů je možné podávat pouze do otevřených výzev,
výzvy vyhlašuje EK

Řešitelské týmy = konsorcia - až na výjimky musí být multipartnerské
a mezinárodní

Podpis grantové dohody s EK

- Kdo mohou být účastníci projektu
 - univerzity a výzkumné instituce
 - malé a střední podniky, jejich asociace a seskupení
 - velké průmyslové podniky, inovační organizace
 - orgány veřejné správy (lokální, národní, regionální)
 - samostatní výzkumní pracovníci na různé úrovni vědecké kariéry
 - mezinárodní organizace
 - organizace občanské společnosti
- Základní dokumenty pro 7. RP
 - Rozhodnutí EP a Rady o 7. RP
 - Nařízení EP a Rady o pravidlech účasti v 7. RP (Rules For Participation)
 - Modelová grantová dohoda (Model Grant Agreement, MGA)
 - K finančním pravidlům: Guide to Financial Issues

Finanční příspěvek ES

- formy grantů

- 1) Náhrada **uznatelných nákladů**
= reimbursement of eligible costs
 - Preferovaná metoda v 7.RP
- 2) Financování **pevnou sazbou** = flat rates
 - jako % přímých nákladů
- 3) Financování **paušální částkami** = lump sums (např. ICPC země)
- 4) Kombinace (kombinace je možná i v rámci jednoho projektu)

Podmínka **neziskovosti** (příspěvek ES k náhradě uznatelných nákladů nesmí vést k zisku) a **spolufinancování**

□ Uznatelné náklady (eligible costs) musí být zároveň:

- skutečné
- vynaloženy v době trvání projektu (s výjimkou nákladů na vypracování závěrečných zpráv)
- stanoveny podle obvyklých účetních a správních zásad a postupů účastníka
- použity výhradně za účelem dosažení cílů a očekávaných výsledků popsaných v Annexu I
- za dodržování zásad úspornosti, účinnosti a efektivity
- musejí být zaneseny v účetní evidenci účastníka (popřípadě třetích stran)
- očištěny od nezpůsobilých (neuznatelných) nákladů
- (uvedeny v indikativním rozpočtu Annexu I GA)

Náklady

- neuznatelné náklady

- identifikovatelné nepřímé daně včetně DPH
 - V ČR – zákon 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, § 81
→ vrácení daně v rámci zahraniční pomoci
- cla
- placené úroky
- rezervy na možné budoucí ztráty nebo výdaje
- kursově ztráty, náklady spojené s kapitálovým výnosem
- náklady vykázané, vzniklé nebo hrazené v souvislosti s jiným projektem Společenství
- jakékoliv dluhy a s nimi spojené náklady
- nadměrné a lehkomyšlné výdaje

Náklady

- přímé uznatelné náklady

= takové uznatelné náklady, které lze přímo připsat dané činnosti projektu (tzv. akci)

□ Doporučené kategorie:

- Osobní náklady zaměstnanců, kteří pracují přímo na projektu (= personnel costs)
- Cestovní náhrady (= travel and subsistence costs)
- Spotřební materiál (= consumables)
- Odpisy dlouhodobého majetku (investice), tj. náklady na vybavení (= durable equipment)
- Subdodávky (= subcontracts), náklady na Osvědčení o metodologii a Osvědčení o finančních výkazech
- Jiné přímé náklady (= other costs)

- Zaměstnanec – kritéria:
 - zaměstnancem účastníka projektu dle národního práva – tzn. **na trvalý nebo dočasný pracovní poměr, Dohoda o pracovní činnosti** či **Dohoda o provedení práce**.
 - pracuje pod přímým technickým dozorem a zodpovědností účastníka (tzn. technické výstupy musí patřit účastníkovi)
 - finančně ohodnocen dle běžných zvyklostí účastníka
- Celkové osobní náklady = náklady zaměstnavatele na pracovníka
 - hrubá mzda
 - odvody - sociální a zdravotní dávky placené zaměstnavatelem
 - FKSP, pokud náklady vyplývají ze zákona či kolektivní smlouvy
 - běžné prémie (NE účelové prémie, které neodpovídají běžné praxi v organizaci)
- Propláceny jsou pouze skutečně **odpracované a vykázané** hodiny, EK doporučuje vést časový výkaz (**timesheet**).

□ Cestovní náhrady

- Cestovní náhrady (doprava, ubytování, stravné, kapesné...) se vypočítávají **dle zákonů dané země**
- Pokud jsou cestovní náhrady vypláceny formou paušálu, uznatelným nákladem je paušál, nikoliv skutečné náklady

□ Spotřební materiál

- Použit přímo na projekt, nezbytný pro implementaci projektu
- Pořízen během trvání projektu
- Pokud je běžná praxe, že organizace řadí (některý) spotřební materiál do režie, je nutné to dodržovat i pro 7.RP
- *Př: chemikálie, laboratorní skla apod.*

- Majetek, jehož doba používání je delší než 1 rok a pořizovací cena přesáhne stanovenou minimální hodnotu (zpravidla 40 tis. Kč pro hmotný majetek a 60 tis. Kč pro nehm. majetek)
- Do rozpočtu se uvádí a následně vykazuje pouze:
 - Částka odvozená z celkových nákladů investice (bez DPH) **dle účetních odpisů,**
 - **po dobu užívání** majetku na projekt a
 - pouze adekvátní díl stanovený **podle využití** majetku **na projekt.**

Příklad: nákup zařízení za 10 000 € ve 2. období pětiletého projektu, zařízení bude využíváno v tomto projektu pouze v 2. a 3. období a pouze z 50 % (bude využíváno i na jiné projekty ze zbývající kapacity 50 %). Podle interních pravidel se odepisuje pořizovací cena tohoto zařízení po dobu 10 let (1 000 ročně). Do vyúčtování EK uvedeme částku:

$$1\ 000\ \text{€} \ (1\ 000 \times 2 = 2\ 000 \rightarrow 2\ 000 \times 0,5 = 1\ 000)$$

- Subdodávky jsou práce (služby), které
 - nemůže vykonat žádný účastník konsorcia → neměly by se týkat hlavní náplně projektu,
 - jsou pro projekt nezbytné a
 - příjemce je zadá za úplatu třetí straně za komerčních podmínek, subdodavatelé tedy pracují se ziskem
 - může být i značného finančního objemu
- Subdodavatel
 - nepracuje pod přímým dohledem účastníka a není účastníkovi hierarchicky podřízen (na rozdíl od zaměstnance)
 - Subdodavatel nemá žádná práva či závazky vůči EK
- *Př.: laboratorní analýzy, tvorba webové stránky, elektronický sběr dat ...*

Náklady

- nepřímé uznatelné náklady

= náklady, které **nelze dané akci přímo připsat**, ale které byly vynaloženy v přímé souvislosti s přímými uznatelnými náklady projektu

Typicky se jedná o:

- ❑ Náklady na mzdu podpůrných zaměstnanců (finanční administrátor, účetní, knihovník, správce sítě, aj.)
- ❑ Náklady na vedení organizace
- ❑ Odpisy či nájem budov
- ❑ Náklady související s provozem budovy (nájem, pojištění, úklid, nábytek, kantýna, knihovna, údržba)
- ❑ Administrativní náklady (pošta, telefon, fax, kancelářské potřeby, předplatné)
- ❑ Všeobecně používaná aktiva – počítače, tiskárny, kopírky, technická infrastruktura

Pro vykazování **skutečných nepřímých nákladů**:
fungující systém rozpočítávání nepřímých nákladů na jednotlivé projekty

- Vykazování **skutečných nepřímých nákladů (zjednodušená metoda)**
- **Pevnou sazbu na nepřímé náklady** (tj. % všech přímých uznatelných nákladů)
 - **20%** – možné pro všechny subjekty
 - **60%** – neziskové veřejné orgány, instituce středního a vysokoškolského vzdělávání, (neziskové) výzkumné organizace a MSP, které nejsou schopny s jistotou identifikovat své skutečné nepřímé náklady projektu (který obsahuje RTD a demonstrační aktivity) – i pro výzvy po r. 2009
- **Koordinační a podpůrné akce sazba 7%** (pro všechny subjekty)

Příjmy projektu

- podmínka neziskovosti

Výše finančního příspěvku ES sečteného s příjmem projektu nesmí přesáhnout celkové uznatelné náklady projektu.

Příjmy:

- ❑ Finanční převody od jiného subjektu a věcné příspěvky (poskytnutí zdrojů – materiálůvých či ve formě pracovní síly) poskytnuté zdarma od jiného subjektu, který je určil specificky na projekt a nepožaduje jejich vrácení
- ❑ Příjmy vzniklé z projektu (prodej aktiv nakoupených z projektu, výběr poplatků za konanou konferenci,...)

X Příjem z užití nebo prodeje nových znalostí (foreground) generovaných z projektu - **NENÍ PŘÍJMEM**

Maximální příspěvek ES

- přehled limitů

Činnost Typ projektu	Výzkum a technologický rozvoj (zahrnuje koordinaci vědeckých činností)	Demonstrační činnosti	Management + další činnosti specifikované v příloze I GA
Sítě excellence	50% 75%*		100%
Projekty založené na spolupráci	50% 75%*	50%	100%
Koordinační a podpůrné akce			100% (!limit 7% na nepřímé náklady)

*Platí pro:

- neziskové veřejné subjekty
- instituce středního a vysokoškolského vzdělávání
- výzkumné organizace (neziskové)
- malé a střední podniky

Příklad: Výpočet příspěvku EK

Výpočet příspěvku EK za jedno vykazované období pro účastníka, který je MSP (v rámci projektu výzkumné spolupráce):

Činnosti	Uznatelné náklady projektu (přímé + nepřímé)	Náklady refundované EK
<i>VaV</i>	<i>100 tis. €</i>	<i>100 tis. x 75 % = 75 tis. €</i>
<i>Demonstrace</i>	<i>100 tis. €</i>	<i>100 tis. x 50 % = 50 tis. €</i>
<i>Management</i>	<i>40 tis. €</i>	<i>40 tis. x 100 % = 40 tis. €</i>
<i>Další</i>	<i>10 tis. €</i>	<i>10 tis. x 100 % = 10 tis. €</i>
CELKEM	250 tis. €	175 tis. €

Maximální příspěvek EK - podmínka spolufinancování

Dofinancování z prostředků účastníka (tj. z jeho **ekonomické činnosti**) nebo z jiných zdrojů, které mohou být:

- Soukromé: bankovní úvěry (nově RSFF), dary aj.
- Veřejné: pravidla MŠMT pro poskytování institucionální podpory na podporu účasti v projektech mezinárodní spolupráce ve VaV (25. 3. 2008)
 - Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků ve znění pozdějších předpisů (zejm. novela č. 110/2009 Sb.)
 - Rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací

Příspěvek EU zahrnuje:

1. Jedinou **zálohovou platbu** vyplacenou na začátku projektu !!!
2. **Průběžné platby** následující po každém vykazovaném období
3. **Finální platbu** na konci projektu za poslední vykazované období plus všechna potřebná vyrovnání

Příklad: Cash-flow – pětiletý projekt

- Projekt na **5 let**, předpokládaný příspěvek ES 1 000 tis. €, projekt CP (50 (75), 50, 100 % financování)
- **Zálohová platba** jen na začátku projektu ve výši **160 %** průměrného příspěvku/období (možnost vyjednat!): 160 % z 200 tis. € = 320 tis. €
- Z této částky se odečte 5 % celkového příspěvku ES do **garančního fondu**:
5 % z 1 000 tis. € = 50 tis. € → konsorcium obdrží zálohu ve výši 270 tis. €
- V průběhu projektu je postupně vypláceno příslušné procento vyúčtovaných a schválených nákladů obsažených ve formuláři C : „EC contribution = amounts justified & accepted multiplied by funding rate“ = **průběžné platby**
- Komise proplácí náklady do kumulativní výše 850 tis. € (**zadržné 10 %** příspěvku ES: 100 tis. € + garanční fond 5% příspěvku ES: 50 tis. €)
- **Finální platba** až do původní výše grantu - včetně prostředků vložených do garančního fondu

Příklad: Cash-flow

– pětiletý projekt CP

<i>Obd.</i>	<i>Vyúčtování</i>	<i>Grant</i>	<i>Platba od Komise (grant), CP (75 % RTD, 50 % dem., 100 % ostatní a management)</i>	<i>Celkem EK uvolnila na projekt</i>
			Zálohová platba 160 % = 320	50 (GF) + 270 (na účet koordinátora přijde jen 270)
1	240	190	1. průběžná platba = 190	50 + 270 + 190
2	290	230	2. průběžná platba = 230	50 + 270 + 190 + 230
3	190	150	3. průběžná platba = 150	50 + 270 + 190 + 230 + 150
4	180	150	4. průběžná platba = 10	[50 (GF)] + [270 + 190 + 230 + 150 + 10] = 50 + 850 (strop)
5	330	280	5. průběžná platba = 0	50 + 270 + 190 + 230 + 150 + 10
			Finální platba = 100	50 + 270 + 190 + 230 + 150 + 10 + 100 = 1000

Hodnoty v tabulce jsou v tis. €

= vyúčtování projektu potvrzené auditorem na příslušném formuláři (D)

- Pokud celkový příspěvek ES < 375 tis. €, žádné osvědčení
 - Platí samostatně pro každého příjemce grantu (účastníka)
 - Vztahuje se na výši příspěvku (grantu), nikoliv na celkové náklady
- Pro projekty ≤ 2 let:
 - Pokud celkový příspěvek ≥ 375 tis. € - pouze jedno CFS při finální platbě.
- Pro projekty > 2 let:
 - Průběžná a/nebo konečná platba - pokaždé, když kumulovaný příspěvek ES o kterém ještě nebylo vydáno osvědčení ≥ 375 tis. €

I když účastník nepředkládá osvědčení o finančních výkazech, neznamená to, že nebude nikdy auditován. EK může z vlastní iniciativy kdykoliv nařídít audit **až pět let po skončení projektu.**

Aktuálně o 7.RP:

- http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html
- <http://ec.europa.eu/research/>

Pomocné zdroje informací v češtině:

- www.fp7.cz
- www.czelo.cz

Vybrané informace týkající se finančního řízení
projektů v češtině:

- <http://www.fp7.cz/cz/vice-o-financovani-7rp>

Vybrané informace týkající se finančního řízení
projektů v angličtině:

- <http://www.finance-helpdesk.org>

Děkuji za pozornost

Lenka Lepičová
lepicova@tc.cz

+ 420 234 006 147

NCP pro finanční a právní záležitosti

Technologické centrum AV ČR
Rozvojová 135, 165 02 Praha 6
www.tc.cz

© *Technologické centrum AV ČR*